

सन २०२१-२२ मध्ये नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्पासाठी रु.६०० कोटी निधी वितरित करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : नादेकृ ४६२१/प्र.क्र.१८९/८-अ
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई- ४०० ०३२
दिनांक - २७ जानेवारी, २०२२

संदर्भ:-

१. कृषि व पदुम विभागशासन निर्णय क्र. हअप्र-७१६/प्र.क्र. ८२/राकृवियो कक्ष, दि. १७.०१.२०१८.
२. कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र. नादेकृ ४६२१/प्र.क्र. ७५/२०२१, दि. ०६.०५.२०२१, दि.२८.६.२०२१ व दि.११.११.२०२१
३. कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र. नादेकृ ४६२१/प्र.क्र. ९८/२०२१, दि. ०८.०९.२०२१,
४. नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प कार्यालयाचे पत्र क्र.नादेकृसंप्र/अंदाजपत्र २०-२१/ प्र.क्र. १७५/२०२०, दिनांक.१५.०६.२०२१.
५. वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. पूरक-२०२१/प्र.क्र.१०६ / अर्थ-३, दिनांक ०३.०१.२०२२.

प्रस्तावना:-

हवामान बदलास अतिसंवेदनशील असलेल्या विदर्भ व मराठवाड्यातील ४२१० गावे तसेच विदर्भातील पूर्णा नदीच्या खोऱ्यातील खारपाण पट्ट्यातील ९३२ गावे अशा एकूण ५१४२ गावांमध्ये ६ वर्ष कालावधीत जागतिक बँकेच्या अर्थसहाय्याने सुमारे रु. ४००० कोटी अंदाजित खर्चाचा नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प राबविण्यात येत आहे. या प्रकल्पांतर्गत निवडलेल्या गावांमध्ये विविध बाबींची अंमलबजावणी करण्याकरिता संदर्भ क्रमांक २ व ३ येथील शासन निर्णयान्वये सन २०२१-२२ मध्ये एकूण रु.७३०.५३ कोटी निधी उपलब्ध करून देण्यात आला असून सदर निधी खर्ची पडलेला आहे. प्रकल्पांतर्गत वैयक्तिक शेतकऱ्यांनी, शेतकरी गट/कंपन्यांनी व ग्राम कृषि संजीवनी समितीने केलेल्या कामापोटी द्यावयाच्या अर्थसहाय्यासाठी ३३ अर्थसहाय्य या उद्दिष्टकरिता बाह्य हिस्सा व राज्य हिस्सा असा एकूण रु.६०० कोटी अतिरिक्त निधी पुरवणी मागणीद्वारे उपलब्ध झाला आहे. सबब, प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीसाठी रु.६०० कोटी निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती, त्याबाबत शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे :-

शासन निर्णय :

१. सन २०२१-२२ करिता नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्पांतर्गत विविध बाबींची अंमलबजावणी करण्याकरिता प्रकल्प संचालक, नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प, मुंबई यांना रु.६०० कोटी (रु.सहाशे कोटी फक्त) इतका निधी अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणालीद्वारे वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

२. उपरोक्तप्रमाणे नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्पाकरिता बाहय हिश्याचा रु. ४२० कोटी (रु.चारशे वीस कोटी फक्त) व राज्य हिश्याचा रु. १८० कोटी (रुपये एकशे ऐंशी कोटी फक्त) निधी वितरीत करण्यात येत असून तो प्रकल्पाच्या पुढील लेखाशिर्षाखाली सन २०२१-२२ मध्ये अर्थसंकल्पीत केलेल्या तरतुदीतून खर्ची टाकावा.

बाहय हिस्सा	राज्य हिस्सा
मागणी क्रमांक डी-३, २४०१ पीक संवर्धन, (११५) लहान /सिमांत शेतक-यांची आणि शेतमजुरांची योजना, (००) (०२) हवामान अनुकूल कृषि प्रकल्प, (बाहय हिस्सा ७०%)(२४०१ A६४६) ३३-अर्थसहाय्य	मागणी क्रमांक डी-३, २४०१ पीक संवर्धन, (११५) लहान /सिमांत शेतक-यांची आणि शेतमजुरांची योजना, (००) (०३) हवामान अनुकूल कृषि प्रकल्प, (राज्य हिस्सा ३०%)(२४०१ A६५५) ३३-अर्थसहाय्य

३. या शासन निर्णयाद्वारे उपलब्ध करून देण्यात येत असलेल्या रु.६०० कोटी (रु.सहाशे कोटी फक्त) निधीचे कोषागारातून आहरण व वितरणाकरिता प्रकल्प संचालक, नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प, मुंबई यांना नियंत्रक अधिकारी आणि वित्त विशेषज्ञ, नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प, मुंबई यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.
४. प्रकल्प संचालक, नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प, मुंबई यांनी ३३-अर्थसहाय्य या उद्दिष्टशीर्षाखाली खर्च झालेल्या रकमांचे उपयोगिता प्रमाणपत्र वेळोवेळी शासनास सादर करावे.
५. प्रकल्प संचालकांनी सदर प्रकल्पांतर्गत खर्ची पडणाऱ्या निधीची जागतिक बँकेकडून सत्वर प्रतिपूर्ती मिळवावी व मिळालेल्या प्रतिपूर्तीबाबत शासनास वेळोवेळी अहवाल पाठवावा.
६. प्रकल्प संचालकांनी प्रकल्पांतर्गत झालेल्या कामाचा प्रगती अहवाल शासनास वेळोवेळी सादर करावा.
७. वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक क्रमांक अर्थसं क्र. २०२१/प्र.क्र.१०६/अर्थ-३, दि. ०३.जानेवारी, २०२२ नुसार विहित केलेल्या अटींची पूर्तता होत असल्याने सदर परिपत्रकानुसार तसेच, नियोजन विभागाच्या मान्यतेने व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ११/२०२२/व्यय-१, दिनांक २७ जानेवारी, २०२२ अन्वये मिळालेल्या सहमतीनुसार सदर शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२०१२७१६४६३२९००१ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(श्रीकांत चं. आंडगे)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
२. अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
३. अपर मुख्य सचिव (वित्त) वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
४. सचिव(कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
५. प्रकल्प संचालक, नानाजी देशमुख कृषी संजिवनी प्रकल्प, मुंबई
६. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
७. संचालक (नियोजन व प्रक्रिया), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
८. महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर
९. महालेखापाल (लेखा व अ नुज्ञेयता), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर
१०. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
११. निवासी लेखापरिक्षा अधिकारी, मुंबई
१२. मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई
१३. उप मुख्य लेखा परिक्षक (वरिष्ठ), स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई
१४. वित्त विभाग (कार्यासन व्यय -१/अर्थसंकल्प-३/अर्थसंकल्प-१३), मंत्रालय, मुंबई
१५. कार्यासन २-अ कृषि व पदुम विभाग मंत्रालय, मुंबई
१६. मा.मंत्री (कृषि) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
१७. निवड नस्ती.